

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr LII/371/2023
Rady Powiatu Częstochowskiego
z dnia 19 grudnia 2023 r.

Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2024 – 2030

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych została sporządzona Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Częstochowskiego, obejmująca lata 2024 – 2030, co wynika z prognozy długu stanowiącej integralną część wieloletniej prognozy finansowej. Prognoza została opracowana do 2030 roku, w którym to zostaną spłacone ostatnie zobowiązania zaciągnięte przez Powiat Częstochowski.

Stosownie do wymogów zmienionej ustawą z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw - ustawy o finansach publicznych konieczne jest spełnienie w latach 2022-2025 relacji wynikającej z art. 243 tej ustawy (indywidualny wskaźnik zadłużenia). Stanowi ona, iż spłata rat i odsetek w stosunku do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące danego roku musi być mniejsza bądź równa wskaźnikowi obliczonemu na podstawie średniej z trzech ostatnich albo siedmiu lat, a wyliczonemu przy uwzględnieniu różnicy dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatki bieżące pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art.72 ust.1 pkt 2 (zaciągniętych po 1 stycznia 2019r.) oraz o wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące. Zgodnie ze zmienionym w/w ustawą art.9 ust.1 Powiat Częstochowski wylicza ustaloną na lata 2022-2025 relację wynikającą z art.243 ustawy o finansach publicznych z okresu trzech ostatnich lat.

Natomiast od 2026 roku wymagane jest spełnienie relacji stanowiącej, iż spłata rat i odsetek w stosunku do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące danego roku musi być mniejsza bądź równa wskaźnikowi obliczonemu na podstawie średniej z siedmiu poprzednich lat, a wyliczonemu przy uwzględnieniu różnicy dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i wydatków bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art.72 ust.1 pkt 2 (zaciągniętych po 1 stycznia 2019r.), wydatki bieżące na obsługę długu oraz o wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące.

W latach 2024 – 2030 wskaźniki spłaty zadłużenia utrzymują się poniżej dopuszczalnych limitów wartości, a więc spełniają wymogi ustawowe. Obliczona w ten sposób relacja pozwala stwierdzić, że dla Powiatu Częstochowskiego wskaźnik ten w każdym roku prognozy kształtuje się na odpowiednio bezpiecznym poziomie.

Wyliczony wskaźnik spłaty zobowiązań w poszczególnych latach przedstawia tabela dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnach 8.1 – 8.4.1.

Dane ujęte do wyliczenia wskaźnika dotyczące wykonania lat 2021 – 2022 oraz plan wg stanu na dzień 30 września 2023 roku są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych i planu budżetu za III kwartały bieżącego roku.

W zakresie planu na 2024 rok wartości ujęte w prognozie są zgodne z projektem uchwały budżetowej na 2024 rok i zostały opisane w materiałach informacyjnych do tej uchwały. Natomiast w latach 2025-2030 przedstawione prognozowane wartości oparte są na wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych.

W budżecie na 2024 rok zaplanowano dochody ogółem w wysokości 186 992 015 zł natomiast wydatki ogółem w kwocie 189 533 743 zł. Zakładane plany powodują, iż budżet zamknie się deficytem w wysokości 2 541 728 zł. W 2024 roku wydatki bieżące w kwocie 142 108 323 zł zostaną w całości sfinansowane dochodami bieżącymi. Planowana nadwyżka operacyjna wyniesie 4 604 814 zł. Wydatki majątkowe na 2024 rok zamkną się kwotą 47 425 420 zł i zostaną pokryte dochodami majątkowymi w wysokości 40 278 878 zł, przychodami w kwocie 2 541 728 zł oraz nadwyżką operacyjną w wysokości 4 604 814 zł.

Spłata rat kapitałowych w 2024 roku od kredytów, pożyczek wyniesie 4 658 272 zł. Ponadto planowane w 2024 roku spłaty rat od leasingu operacyjnego wraz z wykupem wyniosą 216 055 zł.

Przyjęte w budżecie na 2024 rok przychody w wysokości 7 200 000 zł pochodzą z planowanego do zaciągnięcia kredytu bankowego w wysokości 7 000 000 zł, oraz wolnych środków o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 200 000 zł (są to niewprowadzone w 2023 roku do planu przychodów środki).

W kolejnych latach 2025 – 2030 wydatki bieżące finansowane będą w całości dochodami bieżącymi. Budżety w tych latach zamkną się nadwyżką, która przeznaczona zostanie na spłatę rat kapitałowych od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych.

Poszczególne wielkości ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej w latach 2024 – 2030 przedstawiają się następująco:

1) Dochody ogółem

Plan dochodów na 2024 rok wynoszący 186 992 015 zł w stosunku do III kwartału 2023 roku rośnie o kwotę 25 428 031 zł, co wynika głównie ze zwiększonych udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych o kwotę 11 105 774 zł oraz zaplanowania środków pomocowych głównie na prace scaleniowe (wzrost o 12 089 980 zł).

Dochody bieżące w 2024 roku w stosunku do III kwartału 2023 roku rosły o 20 829 753 zł głównie z uwagi na większe wpływy z udziału w podatkach, subwencji ogólnej, dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych publicznego transportu zbiorowego realizowanego przez Powiat Częstochowski oraz zwiększone wpływy z tytułu odpłatności mieszkańców domów pomocy społecznej.

Dochody majątkowe w 2024 roku zaplanowano w wysokości 40 278 878 zł, które rosły o kwotę 4 598 278 zł w stosunku do planu III kwartału 2023 roku i wynikają głównie z większych kwot dotacji na zadania majątkowe scaleniowe, dofinansowań z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych w latach 2025-2030 skalkulowano wzrost planu dochodów bieżących na poziomie 3-4%. Pomimo tego w roku 2025 dochody bieżące maleją z uwagi na przejście przez Jurajski Związek Powiatowo-Gminny pn. „Komunikacja Jurajska” zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego, w związku z powyższym nie planowano od 2025 roku środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Ponadto maleją dotacje z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na prace scaleniowe inwestycyjne.

W roku 2026 następuje dalszy spadek w planie dochodów w związku z niezaplanowaniem środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wynikającym z zakończenia etapów prac scaleniowych i ich rozliczenia do czerwca 2025 roku.

Jednocześnie w każdym roku prognozy zaplanowano wzrost dochodów bieżących, zakładając że zwiększą się wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych na poziomie 2 – 3 %. Przyjęto również niewielki wzrost poszczególnych części subwencji ogólnej w granicy (0,5 mln – 1 mln). Poziom dochodów ogółem, w tym dochodów bieżących w latach 2025 – 2030 zaplanowano z dużą ostrożnością i trudnym do oszacowania poziomem możliwych do pozyskania dochodów własnych powiatu z uwagi na zmieniające się przepisy prawne.

W dochodach majątkowych w latach 2025-2026 ujęto m.in. dofinansowania do kończących się zadań inwestycyjnych drogowych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Polskiego Ładu. W latach 2027 – 2030 wysokość dochodów majątkowych zaplanowano na niezmiennym poziomie wynoszącym 22 mln zł w sposób ostrożny z zachowaniem zasad realności.

Począwszy od 2026 roku do końca okresu prognozy nie planuje się aktualnie finansowania inwestycji ze środków Unii Europejskiej. W latach objętych prognozą nie planuje się także dochodów z tytułu sprzedaży majątku.

2) Wydatki ogółem

W 2024 roku planowane wydatki zostaną pokryte planowanymi kwotami dochodów oraz częściowo przychodami.

Plan wydatków w latach 2025 – 2030 dostosowano do poziomu planowanych dochodów. W latach objętych prognozą założono łagodny wzrost wydatków bieżących w granicy 3% – 4%. Plan wydatków bieżących w poszczególnych latach zabezpieczy funkcjonowanie jednostek powiatowych oraz potrzeby związane z działalnością powiatu.

Zróżnicowany poziom wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych w latach 2025 - 2026 wynika głównie z przyjętego harmonogramu prac scaleniowych ujętych w wykazie przedsięwzięć, przejęcia przez Jurajski Związek Powiatowo – Gminny zadania dotyczącego organizacji publicznego transportu zbiorowego oraz realizacji inwestycji na drogach powiatowych dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Wydatki majątkowe w latach 2025 – 2026 zostały skalkulowane w oparciu o kontynuowane i planowane przedsięwzięcia inwestycyjne. Natomiast w 2027 obniżono poziom wydatków majątkowych do kwoty 26 mln. zł rocznie głównie na planowane do realizacji jednoroczne inwestycje.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – zaplanowane są w 2024 roku w kwocie 78 044 095 zł, w kolejnych latach prognozy planuje się wzrost tej grupy wydatków o około 1 mln zł.

Wydatki bieżące na obsługę długu, w latach 2024 - 2025 znacznie rosną do kwoty 2 500 000 zł (kwota przewidywanego wykonania spłaty odsetek w 2023 roku wyniesie 1 642 000 zł) z tytułu planowanego do zaciągnięcia kredytu bankowego w wysokości 7 000 000 zł. Od roku 2027 wydatki na obsługę długu mają tendencję spadkową w związku ze stopniową spłatą zadłużenia.

W zestawieniu wydatków na obsługę długu nie występują odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

3) Wynik budżetu – w roku 2024 planuje się deficyt w kwocie 2 541 728 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

a) kredytu bankowego	2 341 728 zł
b) wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	200 000 zł

W latach 2025 – 2030 planowana jest nadwyżka budżetowa, którą prognozuje się przeznaczyć na spłatę zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji.

4) Przychody – planowane są w 2024 roku w kwocie 7 200 000 zł, a ich źródłem będą:

a) kredyt bankowy w wysokości	7 000 000 zł,
b) wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	200 000 zł.

Kwota 200 000 zł stanowi niewprowadzone do planu 2023 roku wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

W latach 2025 – 2030 nie planuje się przychodów.

5) Rozchody – w 2024 roku zaplanowano w kwocie 4 658 272 zł na spłatę rat od kredytów, pożyczek i obligacji komunalnych zaciągniętych w latach poprzednich, w tym kwota 200 000 zł dotyczy spłaty rat od kredytu planowanego do zaciągnięcia w 2023 roku. Kwoty rozchodów w poszczególnych latach przedstawia tabela dotycząca Wieloletniej Prognozy Finansowej w kolumnach 5– 5.1.

W następnych latach prognozy w planowanych rozchodach uwzględniono kredyt bankowy w kwocie 8 900 000 zł planowany do zaciągnięcia w 2023 roku, którego spłata ma nastąpić w latach 2026 - 2030 oraz kredyt planowany do zaciągnięcia w 2024 roku w wysokości 7 000 000 zł, którego spłatę zaplanowano następująco:

2025 – 100 000 zł
2026 - 100 000 zł
2027 – 300 000 zł
2028 – 2 500 000 zł
2029 – 2 500 000 zł
2030 – 1 500 000 zł

W spłatach rat kapitałowych kredytów, pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych nie występują wyłączenia z limitu spłat zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

6) Kwota długu – w poszczególnych latach jest pochodną kwoty zaciągniętych w latach ubiegłych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji komunalnych oraz innych tytułów dłużnych, wykazywana na koniec każdego roku prognozy i ujęta w poz. 6 Wieloletniej Prognozy Finansowej. W planowanej kwocie długu uwzględniono wartość planowanego do zaciągnięcia w 2024 roku kredytu bankowego w wysokości 7 000 000 zł. Kwota długu w przyszłych latach ulegać będzie zmniejszeniu w związku z niezaciąganiem od 2024 roku nowych tytułów dłużnych. Całkowita spłata zobowiązań ma nastąpić w 2030 roku.

7) Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

W 2024 roku i następnych latach prognozy powiat częstochowski planuje nadwyżkę operacyjną, czyli dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi.

8) Dochody bieżące na programy finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej – wyniosą w 2024 roku 5 654 486 zł (w tym środki Unii Europejskiej to kwota 3 598 486 zł) i są zgodne z danymi wynikającymi z projektu budżetu. Na poziom tej grupy dochodów mają wpływ projekty w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na prace scaleniowe oraz środki z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji Erasmus+. Niewielki wzrost poziomowi tej grupy dochodów

następuje w 2025 roku i dotyczy realizacji harmonogramu prac na dwóch obiektach. Od roku 2026 nie planuje się dochodów z udziałem środków Unii Europejskiej.

9) Dochody majątkowe na programy finansowane z udziałem środków Unii Europejskiej –

dochody te zgodnie z projektem budżetu na 2024 rok wyniosą 23 285 000 zł (w tym środki Unii Europejskiej to kwota 14 816 000 zł). Planowane dochody w wysokości 23 285 000 zł zostały przyznane zgodnie z pismem Wojewody Śląskiego na zadania scaleniowe gruntów realizowane na terenie trzech gmin powiatu częstochowskiego. Dochody z tytułu prac scaleniowych planuje się zgodnie z harmonogramem prac do 2025 roku. Od roku 2026 nie planuje się dochodów z udziałem środków Unii Europejskiej.

Kwoty zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej wynikają z umów o przyznaniu dotacji na prace scaleniowe (bieżące i majątkowe) zawartych pomiędzy Powiatem Częstochowskim a Samorządem Województwa Śląskiego.

10) Wydatki bieżące na projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej – wyniosą

w 2024 roku 5 654 486 zł i są to głównie wydatki na prace scaleniowe oraz program oświatowy. W kolejnym roku poziom tych wydatków ma odzwierciedlenie w poziomie dochodów z udziałem środków Unii Europejskiej i dotyczy prac scaleniowych na terenie dwóch gmin powiatu.

11) Wydatki majątkowe na projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej - w 2024

roku kształtują się na poziomie 23 485 000 zł, w ramach których zaplanowano inwestycję dotyczącą prac scaleniowych gruntów na terenie trzech gmin powiatu. W kolejnym roku prognozy wysokość tych wydatków dostosowano do planowanego poziomu pozyskania środków zewnętrznych w zakresie scalania gruntów,

12) Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy (dotyczące przedsięwzięć)

– zgodne są z kwotami ujętymi w załączniku nr 2 dotyczącym wykazu przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Planowana kwota na 2024 rok wynosi 66 237 930 zł, z czego 21 408 510 zł to wydatki bieżące, natomiast wydatki majątkowe stanowią kwotę 44 829 420 zł. Ustalone wydatki objęte limitem na lata 2024 – 2026 wynikają przede wszystkim z realizacji zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz zadań inwestycyjnych drogowych finansowanych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

13) Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych – spłaty rat w 2024 roku w

kwocie 4 458 272 zł wynikają z zobowiązań już zaciągniętych. W spłatach nie uwzględniono rat od kredytu planowanego do podjęcia w 2023 roku.

14) Wydatki zmniejszające dług – w roku 2024 ujęto spłaty zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 roku zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki, inne niż kredyty i pożyczki tj. umów leasingu operacyjnego na zakup piaskarko – solanek (zobowiązanie zaciągnięte w 2021 roku). W roku 2024 planowany jest wykup przedmiotu z leasingu w formie wydatku majątkowego.